

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Dzeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pôda,
Wokrèw će!

F.

Szerebske njedželske živjeno.

Wudawa ho kózdu žobotu w Szmolerjez knihiczhczeřni w Budyschinje a je tam sa schtvortlětnu pſchedplatu 40 np. doſtačz.

Septuagesima.

1. Kor. 9, 24—27.

W Božim králestwie dyrbi křeſćijan dželac̄ a ſo wo njesachodnu krónu węcznego žiwjenja bědžic̄. Njepraj nichtó, ſo to trěbne njeje, dokelž džē je ſo Křryſtuš ſa naš bědžit, njeprscheczel a pſchewinyl a nam njebjefku krónu dobył. Ně, noſch luby Sbóžnik je nam pſchikafal: „Wojuježe wo to, ſo býſhcze pſches cžejne wrota nutſchli!“ Tež japoschtol Pawoł nam pſchiwoła: „Wojuježe dobre wojowanje wery, ſapſhimicze węczne žiwjenje!“ a wo ſebi ſamym wón na kóznu ſwojeho žiwjenja praji: „Ja ſym ſo dobre bědženje bědžil, ja ſym dobehala, ja ſym wěru džeržał; na to je mi wotpołożena króna prawdoſče.“ Tute myſzle ſu tež w naſchej epistolji wopſchijate, w kórejž ſwjath Pawoł prawe křeſćijanske žiwjenje wopiszuje. Duž ſebi na jejnym podložku ſ krótka roſpomíny

bědženje wo njesachodnu krónu.

1. Njesachodna króna je nam pſchihotowana a ſlubjena.
2. Chzemylí ju dobyč, dyrbimy ſo prawje bědžic̄.

1. Křeſćijanske žiwjenje ſwjath Pawoł w naſchim teſcze tamnym bědžetſkim hrami pſchiruna, kotrež buchu w kózdym pjatym lécze we ſławnym měſcze Korincze wotbywane, ſo by lud ſabawu měl a cželna ſylnosć ſo ſwuczowała. Dobytl, kotrež dobyčerjo pſchi tym doſtawachu, bě cžestny wěnz, kiz bu jím na hłowu ſtajen a bórzy ſwjadny. To bě ta ſachodna króna tamnych bědžerjow

w Korincze; křeſćijanskim bědžerjam paž je njesachodna króna pſchihotowana a ſlubjena.

Każ kózdy wě, je króna cžestne ſnamjo ſeníſkeho krała. Duž dyrbimy ſo džiwac̄, kaf móža kħudzi hrēſchnizy ſ tajkej wulkej cžesczi pſchimac̄, kiz tola niežo njeſaſluža, khiba jeno khostanje a ſatamanſtwo. Alle woni maju krała, kotrehož je njebjefki Wótz krónował ſ cžesczu a krožnoſczu a kiz je wſchém, jemu jow na ſemi hac̄ do ſmijercze ſwérnje ſlužazym, hnadmje ſlubił, ſo dyrbja tam junu ſ nim knježic̄ a króny noſyac̄. Wón džē praji: „Budž ſwérny hac̄ do ſmijercze, dha chzu tebi krónu žiwjenia dac̄.“ Tež ſwjath Jakub wobſhwedeža: „Sbóžny je tón muž, kiz ſpytowanje ſneſe; pſchetož hdyz wón ſprawny ſcžinjeny je, doſtanje wón krónu žiwjenja, kotrež tón knjeſ ſlubił je tym, kotsiž jeho ſlubija.“ Duž njeſapomíny to ženje, ſo je nam njesachodna króna pſches Křryſtuša pſchihotowana a ſlubjena a ſo nam ju mén tak wěſcze, hac̄ wón ſam krónu cžescze na ſwojim trónie w njebjefzach noſy, junu na hlowu ſtaj, ſmyli jemu ſwérnje ſlužili hac̄ do ſmijercze.

2. Haj, njesachodna króna je nam wotpołożena w njebjefzach, kotrež je nam Křryſtuš ſe ſwojej krwju warbował. Tola chzemylí ju dobyč, dyrbimy ſo prawje wo nju bědžic̄, dokelž mam ſejele njeprscheczelow, kotsiž chzedža nam ju wſac̄. Tehođla naš tež tón knjeſ naſpomina: „Džerž, ſchtož masz, ſo by nichtó njeſaſt twoju krónu!“ Křeſćijan dyrbi cžepic̄ a wojovac̄, chzeſli byč ſrónowany. Štwój wotłyknieny kóz, ſa kotrež ma

běžecz, dyrbi wón stajnje psched wocžomaj měcz, a pschi wojowanju ma pschezo na njepschecžela hladacz a jeho khutnje nadběhowacz. S teho pak bléduje, so dyrbi kschesczian ſwojich njepschecželov, pschecživo kotrymž ma jako wojač Chrystužowý wojovacz, tež ſnacz. Tuczi nje-pschecželjo, kotſiz naſchu ſbóžnosć nochzedza, ſu čert, ſwét a čélo.

Cžert chze, so by kschesczian we ſwojim běženju padnył a ſaſo njeſtanyl. Wón pyta jeho do hrécha ſawjeſcz, k wotpadu wot Boha naręczecz, w modlenju ſadžewacz a jeho, jeli je padnył, do ſadwelowanja ſtorečecz. Dokelž derje wě, kaſku móz Bože ſłowo tym dawa, kotſiz do njeho wěrja, dže cžertowa ležnosć pschezo na to, so by je wěrjazym ſ wutrobow ſebrał. Šwét lubi kschesczianej luboſć, cžescz a khlalbu pola ludzi, radoſcz a lohke, wjeſeļe žiwenje, dže-li ſa nim, a hroſy jemu ſ njepschecželstwom, njeje-li jeho wabjenjam poſkłuschny. A jeho cželo, kaf je to sprózne a lénje, kaf ſo wono wojowanja boji! kaf mało chze ſo ſame ſaprécz, kaf wjele žadoſczow ma na ſemi, kaf wjele wězow a kublow, na kotrychž wiſy, kaf wjele staroſczow a wobcežnoſczow je ſadžewaju, ſo ſo njemóže k njeblu poſběhnycz! Saměrnje, ſchtóz ſo jow bědžicz nochze, je bórsh pschewinjeny.

Tola, luby cžitarjo, chzemysli dobycz, mamy ſo prawje bědžicz. Šwiaty ja poſchtoł dže praji: „Hdyž ſo ſchtó bědži, dha wſchak krónowaný njebudze, khiba ſo je ſo prawje bědžil.“ Duž njeuſtawajmy w běženju a mějmy wutrobné žadanje po dobycu. Běžmy tak, ſo dobyče dožahnemy. Šdžeržny ſo wſchitkých wězow, kotrež móža naſ w běženju wobežecz a ſadžewacz. Kaž ſo tamni bědžerjo w Korineže dolhi cžaſ předy na wſchelake waschnje cželnje pschihotowachu, ſo bych u kħmanoſcz k běženju dozpili, tajke dyrbi tež duchowne pschihotowanje kschesczianow bycz a ſo ſ doboř tež na cžele wopokaſowacz. Šwiaty Pawoł dže ſam „pojimache ſwoje cželo a wobſkludžowasche jo na ſlužbu.“ Duž pojimajmy a kħižujmy tež my lóſchty ſwojego cžela, ſo by duch nad cželom kniežil, niz pak cželo nad duchom. Pschede wſchém poſkłusnujmy ſo we ſwojim běženju ſ modlitwu, Božim ſłowom a ſwiatym wotkaſanjom. Wožebje pak hladajmy we ſwojej ſlaboſći na Jeſom Chrysta! Sa nim ſu wſchitzu ſwérni bědžerjo kħodžili, wón je jich móznych cžinił we ſwérnym běženju hacz do ſmjerze. Tež ſa naſ, kif my do njeho wěrimy, ma wón mozy doſcz, naſ hnadnie ſdžeržecz na pucžu, kotryž wjedze k njeſachodnej krónje w njebljeſbach!

F.

Sadžewki na pucžu žiwenja.

Hacz tež my ſ prawom wo ſadžewkach rěčimy? Haj, naſchi wótzojo w cžaſu reformazijs to móžachu, hdyž buchu ſwojeje wěry dla pschesczehani. Žim na wuſkim pucžu žiwenja cžert napſche- cžiwo ſtupasche a jím ſ jaſtwom a ſe ſmjerzu hrožesche. Ale ſchtó dha na m něſhto cžini, hdyž ſebi wuſki pucž k njebljeſam wuſwolam?

Naſch starý ſpytowar je runje tón ſamý, kaž tehdom; wón jenož ſ nami w dwazethm lětſtotetku hinač wobkhadžuje hacz ſ naſchimi wótzami. Pomyſleže ſebi na pschikkad na ſta potrjeboſczow, kotrež maju ſudžo w naſchim cžaſu, a na thžazh rjaných wězow, kotrež na ſwěcze k ničemu njepomhaju, hacz ſo nam myſle wotwobročuju wot praweje a najnuſniſcheje staroſče ſa wěžne žiwenje, kif cžaſ wupjelnuja, kotryž dyrbjeli ſe ſtukami luboſće a ſ dželanjom ſa Bože králeſtwo wupjelnicz.

Wy žonh a holzy, njepomhſlieže ſebi na mróžalku, kotrež wylie waſ ſezhni, kif pak wam wuhlad na wěžne hory bjerje? Še cžeho ta mróžalka wobſteji? — O, to ſu rjane ſuknje, ſlobuki, ſchórzuchi, rubiſhla a wſchelaka pyc̄ha waschego džela doma. Wſchitke tute wězki — to dyrbicze tola pschidacz — wam wutrobu napjelnuja. Te ſebi ſupujecze, potom macze staroſče, ſo ho tež rjenje ſefhija a wam derje ſteja, a mało cžaſa wam wostawa ſa žiwenje ſ Bohom a ſa Boha, kotrež chzeče tola wjescz. Hdyž chzeče njeđzelu ſe mſchi hicz, je to prěnja myſliczka, kaf ſo rjenje ſwoblefacz, a potom w zytkwi waſ ſaſo ta staroſče cžwiliue, hacz tež cži druſy widža, kaf rjane kħodžicze, abo wj na druhe hladacze, kaſke tam ſedža. Ssamo na ſwiatym měſeče je wam ſpytowat bliſko a wam waſchu dufch ſ taſkimi proſdnymi myſlemi ſajedojeſzije.

To ſu tajke ſadžewki na pucžu žiwenja, kaſkichž je hiſchče wjele druhich a kotrež dyrbicze na wuſhny, pschewinycz.

Běženje wo njebljesku krónu.

(1. Kor. 9, 24—27.)

Hloſ: Wſchitzu ſudžo wotſhal cžahnu —. Chor. In. čzo. 293.

Chzeſchli wěčnū krónu doſtačz,

Dyrbiſch mužnje bědžicz ſo;

S dobyčerjom móžesch wostacz,

Běžiſch pſhemoh druhoho.

Na to maſch ſo pſchihotowacz,

Cželo, duſchu poſkłusnijowacz,

Wſchitkých wězow ſdžeržecz ſo,

Kif cži ſteja napſcheczo.

Lubh Jeſu, twoja hnada

Dobycze mi wuſtaji;

Sa nim moja duſcha žada

W tutej hréchnej cžaſnoſcezi.

O kaf blyſhceži ſo ta króna

Pola Knjewoheho tróna,

Kotraž je we njeblu tam

Shotowana bědžerjam!

Ach, to budže ſbóžna radoſcz,

Hdyž mje debi króna tam!

Potom dopjelni ſo žadoſcz,

Kotruž tudj w duſchi mam.

Bóh pak moju ſlaboſć ſnaje,

Běženje tež dołho traje;

Cžert a ſwét mje ſadžewa,

Cželo běh mi pocžeža.

Duž, o Jeſu, ſ mozu ſwojej

Božhli mje we ſlaboſći;

Gšmil ſo ty nad nuſu mojej,

Wotſtron hrécha ſadžewki;

Daj, ſo pschezo běh mój cžaſny

Te we twojim ſwětſe jaſny,

Dha psches twoju ſaſlužbu

Zunu krónu doſtanu!

K. A. Fiedler.

Móz Božeho ſłowa.

(Skónčenje.)

Tamny rěčnik bě tak mudry, ſo jeho ſłowa psched cžowjekami jako Bože ſłowo placžachu. Wón wjedžishe naſſaschmatanishu

ſtvržbu wuszmatacž a wschitko tak ſrošymliwje pſched wocži ſklasćž ſo kóždy prawdu a njeprawdu ſe ſwojimaj wocžomaj widžesche, tak ſo móžesche potom ſam budžicž a wuprajicž: winowathy abo nje-winowathy. A to wſchitko cžinjeſche wón w jara rjanej a ſrošymliwej rěči ſ jadriwymi ſłowami. Žadyn džiw teho dla njebesch, ſo ſo kóždy k njemu cžiſhczesche, někotſi, ſo býchu jeho ſa pomožnika měli, družy paſ, ſo býchu wot njeho wuknigli, wožebje młodži rěčnižy. W jenej wěžy paſ njebě tutón rěčnik dohladny a do-krocženy; a to bě kſchecžijanska wéra. Niz, ſo by wón Boha hanil abo projil: Bóh n i e j e ! Ně, wón wérjesche, ſo je Bóh, kchodžesche tež ke mſchi; ale wón wérjesche jeno, ſchtož móžesche ſe ſwojim roſom wopſchijecž; wſchitko druhe ſacžiñy jako pſchi-wéru. Pſchi nim ſchłodowaſche młodhy lud jara na duschi, njech tež na ſwétnej mudroſeži nadobn. Mnosy pſchijachu jeho ſłowo a buchu tak pſchijedženi na wrótny pucž, kíž k ſatamanſtwu wjedže. Bóh paſ tež tudy mjesu staji a džesche: tak daloko, a niz dale! —

Rěčnik S. móžesche jara ſtrowe, ſylnie a rjane cžělo, bě jara ſtróſby a džeržesche we wſchěch wuziwanjach prawu měru. W jenej wěžy paſ njemóžesche ſwoju požadliwoscž wobſnježicž: jědžiſche mjenujzny ſtare twarožki. A hacž jeho runje lekarjo dopomnjachu, tak ſchłodne to je, kóždy džen tajku jědž wuziwačž, dha wſchak ſo jeje tola njemóžesche ſdžeržecž. Zeho womłodnoſež bu cžezko khorſtana. Widliſhczja jara džiwnego a hróſbneho waschnja pocžachu jeho nadpadowacž, kíž býrny tajku móz nad nim dobychu a jeho tak pſchecžahowachu, ſo bě hroſa pſchihladowacž. Hdyž tutón ſylny a wulki muž na widliſhczja we ložu ležesche, dha dželachu a cžahachu wone jeho cžělo tak, ſo wono zyłe ſproſtyni a na noſy ſtanji, njebě paſ niežo widžecž, ſo by ſo ſ rukomaj podpjeran abo ſebi pſchi ſtawaniu pomhal. Hdyž bě jeho cžělo tak horje ſcžehnjeni, potom cžehnichu widliſhczja jeho hlowu ſaſo ſnak, hacž ſo ſ wjerſchkom ſaſo na ložo ſepjerasche; jeho žiwoſt paſ ſtejſche horje; a bě jeho cžělo nětko jako wobluſ. Nětko widliſhczja tak doſho we nim dželachu, hacž tež napožledku jeho žiwoſt ſaſo po małym dele ſpa-dny a zyłe cžělo womjaſny. — To ſta ſo wjazy króč ſa džen. Tuto roſczahanie a drjenje we ſtawach bě tak boſtne, ſo khor ſ zyłe ſchiju žałoscžesche. Zeho duchowne možy pſchi tym nje-wobſlabnychu. Bě jeho boſtne jeno trochu pſchestała a běchu widliſhczja jeho wopuſtcežile, dha rěčesche wón ſ pſchitomnymi po-prjedawſchim waschnju ſ wubjernymi ſłowami, ale pſchezo wo ſwétnej mudroſeži. Wo ſeſuſu njechaſche ničo wjedžecž; pola njeho ničo njeptasche a tež wot njeho ničo njewocžakowasche.

Zedyn džen doſkocži hróſbna khorſcž najwſchſchi ſhodzenk; jeho cžělo bu na traſhniwe waschnje pſchecžahowane, tak ſo ſo khor dla boſežow ſ zyłe ſchiju drjeſche. Snacži a pſchecželjo ſtejachu płačo wokolo khorę, kamachu ruzh a žałoszachu. Ma jene dobo khor we tajſich ſtysknoſzach ſ ruijathym hložom ſawola, ſo ſo wſchizy pſchitomni naſtrožichu: „Hlajcze, o hlajcze, ſchto Bóh tón knjes ſo mnú cžini! — Ta ſygm ſeſuſa ſapřel! — Pohladajcze jow, ſchto Wſchehomózny na mnje ſežele! — Ta ſygm ſeſuſa hanil!“ —

Horda wutroba khorę bu ſlemjena; Wſchehomózny bě ju pſchewinyl. Rosbita a roſlamana ležesche jeho wutroba we prósche. Boža hnada we nim mózniwe dželash. Khor ſproſhesche nutrije, njeptchewawſchi ſo we wutrobie a ſjawni wuſnawacž a wobžarowacž: ja ſygm ſeſuſa ſapřel! — Satraſhne widliſhczja khorę wot tehole dnja wopuſtcežichu a ſ nim bu ſlepje; tola njepſchitk ſaſo k ſwojej prjedawſchej ſtrowoſeži. Tak kaž bě ſo prjedy na ſwój roſom ſapjerał, tak ſapjerasche ſo nětko na ſeſuſa a namaka we nim měr Boži, kíž wyschſchi je, dyžli wſchitk roſom.

Zeho młodži pſchecželjo a wucžomnizy, tole widžiwschi a kſchecžijanski, dyrichu na ſwoju wutrobu a wrózichu ſo ſaſo na prawy pucž, kíž k ſbóžnoſczi wjedže. —

Nětko požlednje ſłowo wo Janu.

Jan bě ſo na ſwécze ſestarił, bě ſwój ſeňski dom ſastarał; wón bě nahladny pſchekupz. Alle wón bě hiſhczé lěpje ſwój njebjeſki dom wobſtaral, bě najprijeđy phtal Bože kralstwo a jeho prawdoſež, a tak bě jemu Bóh to ſwétne pſchidał. Jan bě prawy ſastoſnik, kíž bě derje wikował ſe ſwojim puntom: wón bě wjele hřeſhnikow k poſkuze wobročił, napominal, poſylnil a troſchtował. Nětko pſchitk ſam na khoroložo. Sdasche ſo, jako by ſam žaneho ſiweho dowěrjenja k Bohu njeměl; jeho rót bě němy a wutroba prósna wot Božej luboſeže. Wón bě wjele khorych k ſmjerči poſylnil a jim poſožil jich dompučž k Wózzej; a nětko njeměſeſhe ſam žaneje wjeſzelosze, jemu ſo ſtyskaſche pſched ſmjerču a nje-dowěrjesche ſo Božej hnadle. Zeho duchomny a pſchecžel, pobožny předat Koch, pſchitk ſo k njemu. Alle Janowe woblicžo bě ſrudne a ſtyski běchu je pſheměnile. Zeho rót bě němy, kíž bě hewaſ polny powiedanja wo Božej luboſeži a ſmilnoſeži był; a wón njemóžesche ſwojego pſchecžela ſ wjeſzelom powitacž. Pre-dař Koch njelcžesche tež a modlesche ſo we ſwojej wutrobje. Potom rjeſny k njemu: Luby bratsje! ty ſy we ſtrowych dnjach ludži po ſwojim waschnju ſ Božego ſłowa roſwuežował, napomi-nal a polepſchował, ſy jim jich ſnamjenja we Božim ſłowie po-kaſował; nětko chzu ja tebi tež powiedžicž, hdže je twoje ſnamjo we biblij ſnamakacž: „Ty ſo nětkole runiach ſoſefowym bratram, jako cži pſched ſwojim bratrom ležachu a płakachu we ſtrachce a ſtysknoſeži, pſheměni wón pſched nimi ſwoje woblicžo mału khwili; jeho wutroba paſ k nim ſapasche ſ luboſežu a ſe želnoſežu. A wón džesche: Njež wſchizy wote mnje wuńdu. A hlaſ, na ſdacze ſurowy ſoſef njehněwasche ſo, ale płakasche a wobjima ſwojich bratrow ſ luboſežu. Tón paſ, luby bratsje, pſched kotrejž ty nětko ležiſh a ſo ſtrachujesč, je hiſhczé lěpſchi, luboſniſchi a pſchecželnischi, dyžli tamny ſoſef, a chze tebje ſ wjetſchej lu-boſežu wobjecž, a cži dacž njeſachodny Gosen.“ —

A Jan wobroči ſwoje woblicžo ſ ſčenje a płakasche ſ hložom, tak bě hnuth. A jeho njeměr a ſtyski ſo ſ wutroby ſhubichu, a prjecž bě wſchitk ſmjerčny ſtrach. Wón móžesche ſaſo Boha lubowacž a ſo jeho hnadle dowěricž. Wſchitk jeho ſłowa běchu nětko džaf a kħwalba. A tajki wosta wón hacž do požlednjeſho ſkonečenja a wumrje cžiſche, ſ wérjazej modlitwu we wutrobje.

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

„So býchu wjele wutrobow pomýſlenja ſjawne byłe“ — tež k temu pſchitk ſo ſłowie ſtareho bohabojaſneho ſimeona džecžatko ſeſuſ, kotrež wón tam w templu na ſwojimaj rukomaj džeržesche, do ſwěta. Wot ſpočatka je wopravdze lud a ſwět ſo pſchi knjesu ſeſuſu dželil. Tucži džechu k njemu a tamni wot njeho prjecž; tucži cžecžachu a tamni ſwarjachu; jow ſo ſběhachu wocži a wutroby a tam pjaſeże a ſamjenje; jow ſu wólaſi: Hosťanna a tam kſchijuzi jeho! A k padu pſchitk ſu ſudžo nad nad nim abo k horjestaču po tym, hacž běchu ſ nim abo pſchecživo njemu. — A kaž je ſo temu knjeſej ſchło, tak tež jeho džowzy, kſchecžijanskej zyrki na ſwécze. Běchu pſchezo tajzy, kotsiž ſ horzej luboſežu a ſ njeſkonečnej ſwěrnoſežu na njej wiſachu, ale tež tajzy, kíž ſe žortom a wuſměchom abo ſ wohenjom a ſ mječom ju pſchecžehachu. Alle tajzy ſjawni pohansy njeptchecželjo ſenje kſchecžijanskej zyrki najhóſcha ſchłoda njeběchu. Wjele bōle bu frej wěry dla pſchelata wſchudžom jako wloha a dobre ſygmjo, ſ kotrehož nowe kražne ſtolrōčne žně ſa ſeſuſa a jeho zyrkej roſežechu. — Dženža nježmě ſo nihdže někomu pola naſ ſwěr dla ſiwejne wſacž. Alle ſeſuſowych njeptchecželow je tu a tam doſež a nadoſež. Kíž ničo wo nim njewiedža a jeho njeſnaja, tym njemóžem ſich jemu napſchecžiwne ſmyſlenje a cžinjenje ſa

šlo wjac̄. Woni njevjedža, s̄hto c̄zinja. Ale hd̄yž ſrijedža w kſhesc̄ijanſtwje, wot tajkich, kiž ſu kſhczemi a pſchi horjebranju jemu ſwērnoſć ſlubili, ſo napſchec̄iwo jeho knjefitvje, c̄zeſči a zyrki džela ſe ſapręzom a njewěru, to je ſtrach, muſa a hańba.

— Domjažy paduch je tón najhórschi a najſazpnischti.

To njeje ničo nowe, ſo ſu mudri kſhesc̄ijansži mužojo wucžili, ſo je hlupeſč wěriež, ſo je Bóh ſwēt a c̄lowjekow ſtvoril. Šwēt je, woni praja, ſam wot ſo naſtał, a c̄lowjek je wot ſwērjatow, na poſzled wot wopizh wuſchoł. Nō, ſhtož chze radſho džec̄zo wopizh byc̄, hac̄ ſnamjo Bože, njech to c̄zini. — W naſchich dnjach paſ ſo woſebje pſchec̄iwo woſobje ſeſuſzowej wojuje. C̄zeſči ſyň Wóz je? to je to praſchenje, na kotrymž ſo wutroby ſaſo džela a jich myſle woſjewujuja. Wſchelake ſnamjenja ſo ſtawaju niž jeno na ſuchim, ale tež na ſelenym drjewje. Pſchezo ſaſo ſo klyſchi, ſo tu abo tam w naſchej zyrki duchownym na kletzj ſteji a preduje, ſo Jeſuſ Boži jenicki narodženy ſyň njebe, ale jenož woſebje mudry, dobrý a bohabojaſny c̄lowjek, kiž džiwne ſtutli njebe c̄zinił a kotrž tež wopramdže njeje ſtanyl wot morwych. Duž býchm̄ měli wulfego wucžerja. Ale hd̄ze dha by potom wumoznik był wot wſchitkich hréchow, wot ſmjerze a c̄zertowskeje možy? Potom njebhym̄ žaneho měli. — A w někotrych wulfich ſhromadžiñach, kotrež ſo w poſlednim c̄zaſu wot wucžerjow evangeliſtich ſchulow wotměwachu — tam bě njeſnatemu džiwny ſyň klyſhečz. Sso tam wuradžowaſche wo nowym ſchulſkim ſakonju, kotrež je ſo krajnemu ſejmej prjódkoſložil. Wjele dobreho ſyňla na tym ſakonju ſo tam njeje klywaſko, ale ſtrachne bě a ſrudne, kaſ wulſe ſaniczenje a hidženje zyrki wot wucžerjow a tam wot wucžerlow ſ nowa ſjawnje na ſwētlo pſchindže! A to wot mužow, kotsiž dyrbja naſcheho luda a wot kſhesc̄ijanskeje zyrki wucžene a do njeje pſchijate džec̄zi wo Božim ſłowje a kſhesc̄ijanskzej wucžbje wucžic̄ a wočahyč a zyrki k horjebranju pſchepodac̄. Wjele wot nich by naſradſho bibliju a latechismuſ zylo je ſchule wucžiblo. — Haj, ſhto dha ſechze ſ teho byc̄? — Hd̄yž tón, kiž ma Bože ſlowo predovalc̄ abo wucžic̄, ſam do Božeho ſlowa njevěri abo ſam do Božeho doma njejhodži, predovalne ſazpiwa — ſhto dha potom? Potom ſo dyrbi wjedžic̄, ſo najprjedy wucžer naſchich džec̄zi njeje tón abo tamy wot c̄lowjeka powołany a poſtajeny, ale ſo ſtaj najprěnſchej wucžerjej, wot Boha ſameho wuſtajenaj: mac̄ a nan. — Na jeju wucžbje, w ſlowach a ſtutkach budže jeju wutrobow ponuſlenje ſwojim džec̄zom ſjawnie. Wot njeju mjeſka wutroba najlóžo naufnje a wopſchija, ſhto ma ſo jej ſdac̄ w Khrystuſu. Hd̄yž jeno džec̄zi na njeju ſedžbuja w ſlowach a ſtutkach, ſo je jimaſ Khrystuſ Boži jenicki narodženy ſyň a jeju knjefi, dha budža bórſy a radž jeho lubowac̄ a poſluchac̄ a tež kwyatu ſchtwórtu ſaſnju džeržec̄. A derje ſo poſudže ſtarſhim a džec̄zom.

Pſchispoſmjenje redaſzije: Grudne je, ſo je ſo to ſtaſz možlo, ale my móžemy tež pſchewědečeni byc̄, ſo to njeje myſl naſchich ſerbſtich wucžerjow, kiž haja ſwojich wózow rěz a wěru.

— Dwaj wobraſaj ſ ruſowſkeje revoluzije — k roſpoſmjenju. Bě njeđelu w juliju ſańdženeho lěta. Knjefi, baron Hahn rěkaſemu, bu poſteſč pſchinjeſzena, ſo zuſh mužojo, kiž ſu na koſach do wýh pſchijeli, najſkersho w Božej klyžbje njemér a ſběž ſbudža. Hnydom dojedže knjef ſe ſwojim ſwakom, baronem Biſtrom, k tež hodžinu dalokoj zyrki. Kunje tam ſaſtupitaj, jaſo chyſche duchowny modlitwu ſa klyzora wuprajic̄. W tym woſomitnjenju ſo na khorje kwydanje, wołanie a rucze ſběhnje, ſo duchowny dale rězec̄ njemóže. Knjef ſawoła někotrych ſnatych mužow, ſo dyrbja jemu pomhač njeměných wuhnac̄. Nichto ſo njehibnje. Duž chyſche to ſe ſwojim ſwakom ſam c̄zimic̄. Ale bórſy ſtaj ſrijedža, woſdataj wot ſyň, kotaž c̄zimic̄ a ſtorča. Šběkarjo pſchindu

dele, kóždy ſ revolbrom w ružy. Woni ſo do knjefow dadža. Jedyn ſo pobi a druhi ſo ſatſeli. Žana wutroba njezmili ſo — bojoſče dla pſched ſběkarjemi — k temu c̄zemu pſchistupic̄ a morweho na wós ſběhnyc̄.

Te tež njeđelu a wulka ſhromadžina. Tyžazh ſu ſo ſechli. 30 lět starý blidař ſteji na blidže a rězji kaž woheń a mječ pſchec̄iwo klyžorej, zyrki, duchownemu, knjefej, ſudniſkej a wjeźnej radže; wſcho njeje knižemu a dyrbi ſo ſběhnyc̄. Mnogi starý burski muž ſteji, klywilu poſlucha, potom wuplunje a dže prjec̄. — Ale wulka ſyňla wiſh dale ſ wulſim žadanjom na reže blidarja. A netk dyrbi lud wot tym a tamnym woſložowac̄. „Se Bóh?“ ſo blidař prafcha. ſsuſodna woſada je po licženych hloſach wobſamka, ſo Bóh njeje. Towle paſ ſe někotrych hloſow wjazy ſa to, ſo Bóh je. Duž kmeđeſche po tajkym Bóh byc̄ a woſtač. Wſcho druhe paſ bu ſacžiñjene. Kóžda gmejna, kóždy hoſpodat, kóždy motroc̄k a wucžobník dyrbjeſche ſwobodny byc̄. Pola ſluſcheju wſchém ludžom. Gmejnſke ſaſtojſtvo ſ rychtarjom a tež kaž ſo ſamo roſemi — duchowny bu woſbadženj a t. d. — Spokojoſom džechu ludžo dom, ſo běchu taſ wulke wězy woſwiedli, po tym ſo ſo do ſozialdemokratiskich liſežinow ſapiſac̄ dachu a 50 np. pſchinorſka ſa dalsche dželo a žohnowanje ſwojich nowych c̄jerwjenych pſchec̄zelow placžachu.

Mjes tym je mnogi wot tých, kiž tam lud ſawjedowachu, rubjachu, paſachu a mordowachu, ſam wot wyschnoſče ſwoju mſdu doſtał: wón bu ſatſeleny, woſwězneny, do jaſtwa c̄ižnjeny abo do ſibirſkeje woſwiedzeny. — Štotož c̄lowjek ſyje, to dyrbi tež ſnjec̄. — r.

— Póndželu 5. a wutoru 6. februara mějachu ſo pſchijimanske pruhoſtwa na Budyski krajnostawſki ſeminari. Dokelž pſchezo hiſchče klyžtro na wucžerjach pobrachuje, ſo dwójna ſchesta ſlaſha w Budyschinje jutry ſaloži. Duž mjeſeſche ſo lětža wjazy mloženjow pſchijec̄, hac̄ druhe lěta. 66 běſhe ſo ſamolviſlo a 53 je ſo pſchijalo. Kaſ wjele je mjes nimi Gſerbow, ſo hac̄ dotal njeje naſhonilo a móžemy ſhano pſchichodnje wo tym poſjeſč dac̄. Tých ſtarſich paſ, kotrež ſyňojo ſo njejšu do ſeminara pſchijeli, na to ſedžblirych cžinimy, ſo je hiſchče cžaſ do pſchihotowärne (präparandy) na ſeminari we Wojerezach ſaſtupic̄. Tam je woſebje ſa klydſtich tuſche byc̄, dokelž kóždy 150 hr. podpjery a hiſchče wjazy wot ſtata doſtanje. Redaktor dawa ſtarſhim na woſraſhenje hiſchče nadrobnu roſprawu.

— W ſakſkim ſejmje je knjef ſapóſlanz Koſla pſchec̄iwo džiwnemu poſtajenju rybaſtſeho prawa we Lužiſy rězjal. Žon maja ratarjo, kotsiž maja ležomnoſče pſchi brjohu rěki, ſo ſa ſdžerženje brjoha kaž tež ſa cžiſčenje rěki ſtarac̄, pravo rybilojenja w rěz ſo ma knjefiſtvo ſame. Š dobrym prawom knjef ſapóſlanz na to poſaſowaſche, ſo je to njeđostatk, kiž měl ſo pſchi nowym wodowym ſakonju woſtronieč.

Sdželenje a proſtwa.

Spěw jako woſomitnjeſſe liſtno k woſnomjenju kſhczeneſſe klyžba chze, daſi Bóh, lětža k. farař Urban em. w Budyschinje, na hornežerskej dróſy čzo. 17, wſchém ſerbſlim pacjerſlim džec̄zom na njeđ. Palmarum radž darmo ſkicžic̄. — Duž chyſli cžiſčenii k. duchowni, ſo by ſo možl cžiſčez nuſneje ſicžby liſtnow ſa ſtaſzom ſkaſac̄, jemu bórſy a najpoſdžiſho hac̄ do kónza maleho róžla dobročiſtve ſdželc̄, hac̄ a ſa kaſ wjele ſerbſtich pacjerſtich džec̄zi ſo ekſemplary žadaja.